

# Hanus/Hanusowa z Kopaczyńskich Wanda Małgorzata Józefa

Data urodzenia: 1914

fizyczka, członkini zwyczajna Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1956–1973.

Urodziła się we Lwowie w rodzinie inteligenckiej, Alfonsa, dyrektora poczt i telegrafów i Józefy Gotlieb urzędniczki. Po ukończeniu szkoły powszechnej we Lwowie od 1924 r. kontynuowała naukę w Państwowym Gimnazjum im. Królowej Jadwigi, w którym w 1932 r. zdała maturę. W tym samym roku rozpoczęła studia z fizyki na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W 1940 r. na podstawie pracy „Promieniowanie oktopolowe (Normalny efekt Zeemanna w wypadku sprężenia Russela-Saundersa)”, napisanej pod kierunkiem prof. Wojciecha Rubinowicza, uzyskała tytuł magistra filozofii w zakresie fizyki. Tytuł ten został formalnie potwierdzony w 1946 r. na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. Po studiach pracowała jako nauczycielka w Szkole Ogólnokształcącej we Lwowie. W 1941 r. rozpoczęła aspiranturę w Katedrze Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie, którą przerwała po wkroczeniu wojsk niemieckich do miasta. W czasie wojny był zatrudniona jako urzędniczka w biurze budowlanym oraz w Polskiej Szkole Handlowej w Kamionce Strumiłowej k. Lwowa. Po wojnie kontynuowała pracę dydaktyczną w Liceum Prywatnym Stowarzyszenia „Oświata na Wsi” w Dębowcu k. Jasła. W 1947 r. rozpoczęła pracę jako asystentka w Katedrze Fizyki Doświadczalnej Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1950 r., na podstawie rozprawy nt. „Kwantowy oscylator torsyjny” przygotowanej pod kierunkiem prof. Aleksandra Jabłońskiego, uzyskała stopień doktora fizyki. W 1951 r. awansowała na stanowisko adiunkta kontraktowego i rozpoczęła pracę w Katedrze Fizyki Teoretycznej UMK kierowanej przez prof. Jerzego Rayskiego. W 1954 r. otrzymała nominację na zastępcę profesora, a w 1955 r. tytuł docenta. W 1967 r. nadano jej tytuł profesora nadzwyczajnego nauk fizycznych. W 1958 r. po przejściu prof. Rayskiego na Uniwersytet Jagielloński, objęła kierownictwo Katedry Fizyki Teoretycznej UMK, którą prowadziła do 1969 r. Po reorganizacji Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii (WMFCh) i utworzeniu Instytutu Fizyki UMK, została kierownikiem Zakładu Mechaniki, pełniąc tę funkcję do 1973 r. Jej działalność naukowa początkowo koncentrowała się na kwantowej teorii pola i widm atomowych, a później na zagadnieniach związanych z transformacją Foldy’ego-Wouthuysena w mechanice kwantowej. W 1961 r. przebywała na stażu naukowym w laboratorium prof. Alfreda Kastlera w École Normale Supérieure w Paryżu, a w 1968 r. pracowała w Instytucie Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu w Amsterdamie. Regularnie uczestniczyła w krajowych i międzynarodowych sympozjach oraz konferencjach naukowych. Była aktywną członkinią środowiska akademickiego i naukowego. Należała do Polskiego Towarzystwa Fizycznego, w którym w l. 1957–1961 przez dwie kadencje pełniła funkcję sekretarza generalnego. Była również członkinią Wydziału III TNT, Rady Wydziału WMFChem oraz Rady Zakładowej Związku Nauczycielstwa Polskiego przy UMK. Zmarła w Toruniu. Pochowana na cmentarzu św. Jerzego w Toruniu.

## Literatura:

1. Krajniak W., *Wanda Hanus (1914–1973): badaczka spektroskopii teoretycznej i kwantowej teorii pola*, Rocznik Toruński, 2021, t. 48, s. 257–261.

